

Hendrik Herngreen

Op 14 mei 2006 overleed Henk Herngreen, zenuwarts in Barneveld, een van de echte pioniers van de verzekeringsgeneeskunde. Als geestelijk vader van de Argumentatieve Claimbeoordeling en het Methodisch Beoordelingsgesprek heeft hij fundamenten voor de moderne verzekeringsgeneeskunde gelegd. Veel verzekeringsartsen zullen met weemoed denken aan de avonden in zijn schaapskooi waar hij, bedolven onder de literatuur, zijn denken en werkwijze uiteenzette voor zijn gast. En velen zijn tot op de huidige dag verbijsterd dat hij al die literatuur ook zo nauwgezet bijhield; zozeer dat hij, op elke vraag na enig zoeken de artikelen en boeken te voorschijn bracht die daarop betrekking hadden. Zijn fenomenale analyses van door de gasten opgenomen beoordelingsgesprekken waren de praktische bewijzen voor de toepasbaarheid van zijn ideeën.

Herngreen werd in 1916 in Sloten geboren in een streng religieuze en kerkelijk actieve familie. Met het volgen van de middelbare school en de medische studie (in Amsterdam) heeft hij de sociale moeilijkheden waarin mensen door ziekte kunnen geraken aan den lijve meemaakt. Na zijn medische studie deed hij militaire dienst in Engeland. Daar kwam hij in aanraking met de vraag hoe, voor de geschiktheid van militairen, goede beoordelingen moesten worden uitgevoerd en georganiseerd. Vervolgens specialiseerde hij zich tot zenuwarts en hij verrichtte o.a. onderzoek op het gebied van de relatie tussen het EEG en bepaalde psychiatrische verschijnselen bij temporale epilepsie.

Hij vestigde zich als specialist en was verbonden aan diverse ziekenhuizen. Begin jaren 70 zette de term ‘belanghebbende’ die de GMD bezigde in plaats van de term patiënt, hem aan het denken over de forensische wortels van de verzekeringsgeneeskunde. Mensen kwamen daar niet voor een hulpvraag maar met een belang,

een aanspraak op een regeling. Herngreen realiseerde zich dat een curatieve beoordeling niet de basis kon zijn van de verzekeringsgeneeskundige beoordeling. Hiermee legde hij de basis van de Argumentatieve Claimbeoordeling. Herngreen bleef niet steken op het conceptuele niveau. Hij ontwierp een specifiek instrument van gespreksvoering: het semi-gestructureerde Methodisch Beoordelingsgesprek, in plaats van de curatieve anamnese. Vele honderden verzekeringsartsen zijn opgevoed met deze principes en ook de gespreksmodellen die zijn ontstaan in reactie op het MBG, zijn aan dat laatste schatplichtig. De termen claim en claimklachten zijn door hem, tegen de waan van de dag in, geïntroduceerd en vastgehouden.

In 1972 besloot hij zich volledig te wijden aan verzekeringsgeneeskundige beoordelingen voor tal van opdrachtgevers. Hij werd gevraagd als docent bij de destijds SSG met in het bijzonder de vraag om te tonen hoe in een verzekeringsgeneeskundige beoordeling op gelijkwaardige wijze de psychische, psychosociale en de somatische aspecten van de casus konden worden onderzocht en beoordeeld. Dit heeft geleid tot de Handleiding MBG die nog steeds staat als een exemplarische uitwerking van zijn concepten en methodiek. Vele generaties verzekeringsartsen hebben hierin opleiding genoten, zij het in een mate die volgens Herngreen zelf veel te gering was om het goed onder de knie te krijgen.

In zijn colleges en in zijn coaching was hij inspirerend én veeleisend. Velen hebben begrepen hoe belangrijk dit was, weinigen zijn in zijn voetsporen getreden. De door hem voorgestane methodiek stelt dan ook hoge eisen aan de toepassers ervan, zowel wat betreft kennis als wat betreft vaardigheden. Aan het breed uitdragen van zijn ideeën kwam hij minder toe zodat de fakkel vooral is doorgegeven aan een kleine schare leerlingen. Tot op

het laatst schaafde hij aan concepten en instrumenten vanuit de vraag of hij wel voldoende inzicht kreeg in wat mensen bewoog, het verschil tussen wat mensen zeiden en wat mensen deden. Tot op het laatst ook bleef hij strijdbaar tegen het onrecht dat het gevolg was van verkeerde of slordig uitgevoerde beoordelingen, iets

waarmee hij ook tegenstanders heeft gemaakt. Voor de beroepsgroep geldt slechts dankbaarheid voor wat hij voor het vak heeft gedaan. De NVVG wenst zijn weduwe en kinderen de kracht toe om dit verlies te dragen.

Wout de Boer, Directeur NVVG